

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

Кафедра маркетингу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

в.о. завідувача кафедри маркетингу

Красвоська О.Ю.

20 червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія соціальних комунікацій»

Галузь знань 06 Журналістика
Спеціальність 061 Журналістика
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Ступінь бакалавр
Статус обов'язкова
Загальний обсяг 3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю
диференційований залік
Термін викладання 5-й семестр (1,2 чверті)
(повний термін навчання)

Мова викладання українська

Викладачі: проф. Бутиріна Марія Валеріївна

продовжено: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Теорія соціальних комунікацій**» для бакалаврів спеціальності 061 «Журналістика» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. маркетингу – Д.: НТУ «ДП», 2024. – 12 с.

Розробник – проф. Бутиріна М.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде корисною для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Робочу програму погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 061 Журналістика (протокол № 6 від 20 червня 2024 р).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали.....	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	11
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Теорія соціальних комунікацій» є формування у студентів системного наукового уявлення про природу, структуру, функції, механізми та закономірності соціальних комунікацій як особливого виду суспільної взаємодії.

Ця дисципліна покликана забезпечити глибоке розуміння фундаментальних понять, що лежать в основі комунікативних процесів у суспільстві, зокрема понять комунікації, інформації, комунікатора, адресата, змісту та каналу комунікації, зворотного зв'язку. Вона має на меті сформувати аналітичне мислення, здатність виявляти й пояснювати соціальні, культурні, політичні та технологічні чинники, які впливають на комунікацію в суспільстві.

Також серед завдань курсу — ознайомлення студентів з провідними теоріями соціальних комунікацій, класифікацією комунікативних процесів, моделями масової комунікації, а також із сучасними підходами до вивчення інформаційного суспільства, медіасередовища й впливу цифрових технологій на соціальну взаємодію.

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 061 «Журналістика» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф 15 «Теорія та історія соціальних комунікацій» віднесено такі результати навчання:

ПРН3	Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук
------	---

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з визначеними загальними компетентностями, в результаті вивчення навчальної дисципліни «Теорія соціальних комунікацій», що є вибірковою дисципліною, яка спрямована на розвиток Soft Skills, студенти мають досягнути таких дисциплінарних результатів навчання:

Шифр ДРН	Програмні результати навчання, зміст
ДРН1	розуміти природу, функції та механізми соціальних комунікацій у контексті їхнього впливу на формування реакцій аудиторії.
ДРН2	інтерпретувати основні теорії соціальних комунікацій з метою прогнозування сприйняття інформаційних продуктів і акцій.
ДРН3	аналізувати соціальний, культурний і медійний контекст для передбачення комунікативного ефекту.
ДРН4	застосовувати методи соціально-комунікаційних наук для обґрунтування вибору інструментів і стратегій інформаційного впливу на аудиторію.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до журналістики», «Основи медіаграмотності».

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, годин	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна		Вечірня		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
Лекційні	54	22		-	-	-	-
Практичні	20	11		-	-	-	-
Контрольні заходи	6	6	-	-	-	-	-
Екзамен	10	10					
Разом	90	39	51	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ПРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Лекції	22
ДРН4	Тема 1. Вступ до теорії соціальних комунікацій. Поняття соціальної комунікації: визначення, сутність. Предмет і методи вивчення соціальних комунікацій. Соціальні комунікації як міждисциплінарна галузь. Зв'язок соціальних комунікацій з іншими науками (соціологією, психологією, семіотикою). Етапи становлення теорії соціальних комунікацій.	2
ДРН3	Тема 2. Ключові категорії соціально-комунікаційної науки. Комунікатор, реципієнт, повідомлення, канал, зворотний зв'язок. Моделі комунікації: Лассвелла, Шеннона і Уівера, Герберта, Шрамма. Класифікація комунікацій: міжособистісна, масова, корпоративна, публічна. Інформація як категорія комунікації. Поняття шумів і перешкод у комунікаційному процесі.	2
ДРН1	Тема 3. Історичні етапи розвитку соціальних комунікацій. Комунікація в традиційних суспільствах. Вплив писемності, книгодрукування та індустріалізації. Еволюція засобів масової інформації в XIX–XX століттях. Роль телебачення та радіо у формуванні масової свідомості. Цифрова революція як етап трансформації комунікацій.	2
ДРН2 ДРН4	Тема 4. Масова комунікація: поняття, функції, структура. Ознаки масової комунікації. Основні функції: інформаційна, соціалізуюча, мобілізаційна, рекреативна. Роль ЗМІ у формуванні	2

	громадської думки. Моделі впливу масової комунікації. Професійна етика масової комунікації.	
ДРН3	Тема 5. Комунікативна аудиторія: типологія та характеристика. Поняття аудиторії: активна й пасивна аудиторія. Типи аудиторій: масова, цільова, сегментована. Параметри аналізу аудиторії (демографічні, психографічні, поведінкові). Взаємодія аудиторії з медіаконтентом. Методики вивчення аудиторії.	2
ДРН3	Тема 6. Теорії впливу в соціальних комунікаціях. Теорія культивування (Гербнер). Теорія гейткіпінгу (Курт Левін, Девід Уайт). Теорія agenda-setting (МакКомбс і Шоу). Теорія фреймування (Ентман). Теорія спіраллю мовчання (Елізабет Ноель-Нойман).	2
ПР 10 ПР 18	Тема 7. Соціальні інститути і соціальні ролі в комунікації. Роль ЗМІ як соціального інституту. Політична комунікація та її механізми. Релігійна, освітня, економічна комунікація. Соціальні ролі комунікатора і медіаспоживача. Комунікація у сфері державного управління.	2
ДРН2 ДРН4	Тема 8. Комунікативні моделі в умовах цифрового середовища. Комунікація в соціальних мережах: особливості. Мережеві ефекти та алгоритми платформ. Віртуальні спільноти та цифрові публіки. Зміна парадигми "відправник–реципієнт". Вплив цифровізації на комунікативну владу.	2
ДРН1 ДРН3	Тема 9. Маніпуляції та пропаганда у соціальних комунікаціях. Поняття маніпуляції, дезінформації та пропаганди. Техніки впливу: фреймування, повторення, авторитет, емоційний тиск. Психологічні механізми сприйняття пропаганди. Відмінність між PR, пропагандою та рекламою. Приклади масових комунікативних кампаній.	2
ДРН2 ДРН4	Тема 10. Соціальні комунікації в умовах криз і конфліктів. Комунікація у воєнний час. Особливості кризового інформування. Комунікація ризику й стратегії довіри. Інформаційні війни та медіакампанії впливу. Роль медіа в подоланні соціальних травм.	2
ДРН 1 ДРН2	Тема 11. Етика та відповідальність у соціальних комунікаціях. Етичні принципи в комунікаціях.	2

	Маніпуляція, цензура, фейкова інформація: етичні виклики. Принцип прозорості й достовірності. Конфлікти інтересів і журналістська відповідальність. Соціальна відповідальність медіа в демократичному суспільстві.	
Контрольні заходи		4
	Практичні заняття	11
ДРН4 ДРН2	1. Аналіз моделей соціальної комунікації. Визначення елементів у моделях Лассвелла, Шеннона і Уівера, Шрамма. Побудова власної моделі комунікації. Розбір прикладів медіаповідомлень.	2
ДРН3	2. Типологія видів комунікаційної діяльності. Пошук релевантних прикладів для кожного випадку.	2
ДРН3	3. Механізми інформаційного впливу. Виявлення фреймування, повторення, авторитету в медіа. Аналіз маніпуляцій. Створення контрмеседжів.	2
ДРН2	4. Аналіз комунікативного конфлікту. Розбір кризових комунікацій. Визначення помилок. Розробка альтернативних рішень. Вивчення прикладів провалів.	2
ДРН3	5. Прогнозування реакції аудиторії. Аналіз інформаційної кампанії. Визначення контексту. Побудова прогнозової моделі сприйняття меседжу.	2
ДРН2	6. Комунікація в цифровому середовищі. Порівняння традиційної й цифрової комунікації. Аналіз прикладів соцмереж. Вивчення алгоритмів і цифрових публік.	1
Контрольні заходи		2
Разом		39

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent

74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час контрольних заходів	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	захист практичних завдань	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР за бажанням студента
	захист самостійних завдань контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час самостійної роботи виконання завдання під час контрольних заходів		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якість виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань контрольної роботи повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів контрольної роботи має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання контрольної роботи визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання контрольної роботи може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 \cdot a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– спеціалізовані уміння/навички	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми;	95-100

розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; – здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	– формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний		<60
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. Комунікаційна стратегія: – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати	95-100

	пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
– управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-90
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69

	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365. При виконанні практичних та самостійних завдань студенти використовують графічний редактор Canva, відеоредактор Capcut.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

- Бутиріна М.В. Медіафейки: замах на дійсність в епоху постправди. Актуальні тренди сучасного комунікативного простору : колективна монографія / за заг. ред. В.Д. Демченка. Дніпро : ГРАНІ, 2020. С. 13–25.
- Бутиріна М.В. Даркнет: метафоричні та фактологічні наративи електронного фронтиру. Медіанаративи: колективна монографія. Дніпро: Ліра, 2022. С. 102-114.
- Харченко Л. М. Соціальні комунікації : навчально-методичний посібник. Переяслав: «Видавництво КСВ», 2021. 76 с
- Женченко М. Цифрові трансформації видавничої галузі. К., 2018. 436 с
- Журналістика даних : посібник. Громадянська журналістика даних. URL : <http://texty.org.ua/pg/chapter/newsmaker/read/40161/41883>.
- Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колективна моногр. / за заг. ред. д. н. із соц. ком. В. Е. Шевченко; Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К. : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017.
- Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації: Пер. с англ. О. Возна, Г. Сташків. – Львів: Літопис, 2010. – 538 с.
- Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посіб. / Н. Габор та ін. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 136.
- Підручник з крос-медіа / Іоанна Нарчіса Крецу, Міхаїл Гузун, Любов Василик. Бонн : Schiller Publishing House, 2015. 144 с.
- Рауе П.-Й., Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайнжурналістики / пер. з нім. В. Климченко ; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 358 с.
- Рус-Моль Ш. Журналістика : посібник / пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 343 с.
- Самуляк О. Медіаконвергенція та форми її реалізації. Теле- та радіожурналістика : [зб. наук. праць]. 2014. Вип. 13. С. 303-308.

- Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства : монографія / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін. Київ : НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2014. 260 с.

Допоміжні

- Василик Л.Є. Конвергенція та крос-медійність: дискурс термінологічної парадигми // Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Журналістські науки. 2017. Львів: Вид-во Львів. політехніки. № 1. С. 11-17
- Кросбі В. Що таке нові медіа? [Електронний ресурс] / В. Кросбі. – Режим доступу: http://rebuildingmedia.corante.com/archives/2006/04/27/what_is_new_media.php.
- Женченко М. Поняття мультимедіа, крос-медіа, трансмедіа у науковому дискурсі цифрової доби. Наукові записки Інституту журналістики, 2013. Том 4. Номер 67. С. 113-120
- Захарченко А. П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту». Тернопіль : Крок, 2014. 198 с.
- Нестеренко О. А. Технологія створення сторителінгу / О. А. Нестеренко // Перспективні напрямки дослідження українського медійного контенту: фундаментальні та прикладні аспекти; матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції ; наук. ред. В. Різун; упоряд. Т. Скотникова, А. Волубуєва. – Київ : Ін-т журналістики, 2016. – С. 46–51.
- Онищенко О. Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства / [О. Онищенко, В. Горовий, В. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – 260 с.
- Патрікеєва Н. Гра в довгу: який лонгрід потрібен читачу [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://redactor.in.ua/ru/analytics/7998.Gra_v_dovgu_yakiy_longrid_potriben_chitacu
- Чабаненко М. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 183 с.